

Kierkegaardværk er amputeret

OMVEJE

FLEMMING CHR. NIELSEN,
FORFATTER, OVERSÆTTER

FORLEDEN skulle jeg finde et citat af Søren Kierkegaard og hjemsogte derfor den store udgave i 55 bind, som nu i Kierkegaard-året foreligger komplet.

Citatet drejede sig om en paraply, og det er håbløst i så mange bind at lade blikket skanne sig hen til ordet. Heldigvis vidste jeg, at Kierkegaard staver ordet 'paraplui' eller 'parapluie' og lignende. Derfor kunne jeg gå ind på det kierkegaardske forskningscenters hjemmeside og bruge en søgefunktion.

Men forgæves: Citatet om paraplyen eller parapluien var ikke at finde.

Fraværet blev hurtigt til en gåde. Og her må læseren uveligles med en mindre omvej. For udgivelsen af Søren Kierkegaards Skrifter i de 55 bind var vi henvist til dels de af Kierkegaard selv udgivne værker, dels til hans såkaldte Papirer. De sidste er alt det, han ikke selv udgav, men disse 'Papirer' er efter hans død udkommet i 25 bind. Dem har jeg også stående, og stor var min forbløffelse, da jeg opdagede, at meget af indholdet i disse 'Papirer' slet ikke er trykt i de 55 bind, som nu går verden og Kierkegaard-året rundt under den opfattelse, at her har vi nub og

Eller anderledes udtrykt: Vil man til de 55 bind komme med et citat for at få det verificeret, så er man narret, thi muligvis er citatet der slet ikke

der det sig. Og uvilkårligt kom jeg til at tænke på et andet Kierkegaardcitater (det er modsat paraplycitateret med i de 55 bind):

»Det, Philosopherne tale om Virkeligheden, er ofte lige saa skuffende, som naar man hos en Marchandiser læser paa et Skildt: her ruller. Vilde man komme med sit Tøi for at faae det rullet, saa var man narret; thi Skildtet er blot tilsalgs.«

Eller anderledes udtrykt: Vil man til de 55 bind komme med et citat for at få det verificeret, så er man narret, thi muligvis er citatet der slet ikke.

'SØREN Kierkegaards skrifter' i 55 bind - det kierkegaardske jubelårs største skat, Kierkegaardforskernes blod, sved og tå-

stub og kommenteret til mindste komma, hvad Kierkegaard har skrevet.

Muligvis har udgiverne et afsides sted i de 55 bind noteret, at der ikke er tale om Kierkegaards samlede skrifter, men kun om et - bevars: uhyre omfattende! - udvalg.

For sådan forhold

rer igennem næsten tyve år, det helligste af alle kierkegaardske relikvier - er en amputeret Kierkegaard!

Men i Søren Kierkegaards 'Papirer' fandt jeg citatet om paraplyen. Det er ikke filosofiens hellige gral, men armodigt er det da, at paraplyen og så meget andet af Kierkegaard er sprunget over i den store (inter) nationale udgave, som siden 1997 er finansieret af bl.a. Danmarks Grundforskningsfond, Kulturministeriet og Forskningsministeriet.

Dermed tilbage til Kierkegaardcitater om paraplyen, som ikke kom med i de 55 bind. Her er det:

»Den Tidsfordriv at kæmpe med Blæsten. Dertil har jeg en stor Parapluie med stærk Stang, nu gaaer jeg ud paa en af de mest stormerske Pladser slaaer Parapluien op og holder den for mig, mod Vinden, ligesom til Bajonet-Fægtning mod Cavaleriet. Grebene ere følgende: den ene Haand holder paa Grebet, den anden lægger Tommelfingeren paa Fjederen foroven, at jeg kan narre Vinden, hvis den faaer for megen Magt, ved at slaae Parapluien sammen. - Nu slaaes vi. Denne Tidsfordriv er tillige en yderst gavnlige Motion, fordi man maa gjøre de besynderligste Springe.«

Det og meget mere kunne fortjene at være med i det, som jeg og sikkert de fleste opfattede som den komplette Kierkegaard i 55 bind.